

Beroepskwalificaties in de binnenvaart – de nieuwe Europese voorschriften

[European IWT Platform](#)

[Social and Education Committee](#)

Andrea Beckschäfer

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Welkom!	5
1.2	Waar gaat het om?	6
1.3	Dit bieden de nieuwe voorschriften	6
1.4	Let op de eisen volgens de nationale voorschriften!	7
1.5	Wat betekent...? Een paar begrippen kort uitgelegd	7
1.6	Belangrijke veranderingen	8
1.7	Toepassingsgebied van de nieuwe voorschriften	9
2	Belangrijke regelingen met betrekking tot de kwalificatiecertificaten, documenten en medische geschiktheid	11
2.1	Kwalificatiecertificaten en specifieke vergunningen	11
2.2	Binnenwatertrajecten met specifieke risico's	12
2.3	Binnenwateren van maritieme aard	12
2.4	Afgifte, geldigheid en verlenging van kwalificatiecertificaten	13
2.5	Wat gebeurt er met de huidige patenten en aanvullende kwalificaties?	15
2.6	Wat gaat er gebeuren met de huidige kwalificaties van leden van de dekbemannings die geen schipper zijn?	16
2.7	Vaartijdenboek en dienstboekje	17
2.8	Medische geschiktheid	18
3	Verkrijging van afzonderlijke kwalificaties	20
3.1	Hoe word je deksman/deksvrouw of leerling?	20
3.2	Hoe word je matroos?	20
3.3	Hoe word je volmatroos?	22
3.4	Hoe word je stuurman?	22
3.5	Hoe word je schipper?	23
4	Opleidingsprogramma, examens, vaartijd, competentiestandaarden	25
4.1	Goedgekeurd opleidingsprogramma	25
4.2	Examen door de bevoegde autoriteit	26
4.3	Verkrijging van vaartijd	26
4.4	Competentiestandaarden	28
4.5	Standaarden voor praktijkexamens	28
5	Bijlage	30
5.1	EU-regelingen en ES-QIN	30
5.2	Nationale regelingen ter omzetting van de Richtlijn en de bijbehorende gedelegeerde rechtshandelingen	30

5.3	Goedgekeurde opleidingsprogramma's	31
5.4	Goedgekeurde opleidingsprogramma's	31
5.5	Lijst van waterwegen van maritieme aard	31
5.6	Lijst van binnenwatertrajecten met specifieke risico's	31
5.7	Lijst van derde landen zoals bedoeld in artikel 10, negende lid, waarvan de documenten overeenkomstig artikel 10, tweede en derde lid, erkend zijn.....	31

1 Inleiding

1.1 Welkom!

U zoekt informatie over de Richtlijn (EU) 2017/2397 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties in de binnenvaart en de regels die gelden op de Rijn? U wilt graag weten wat er nieuw is en wat er op u af komt?

Of heeft u belangstelling voor de Europese beroepskwalificaties in de binnenvaart, een opleiding of als zij-instromer?

Op de volgende pagina's hebben wij informatie bijeengebracht die u verder kan helpen:

- *als u in de binnenvaart werkt en informatie zoekt wat er gaat gebeuren met uw huidige kwalificatie en waar u wellicht op moet letten,*
- *als u belangstelling heeft voor een opleiding in de binnenvaart,*
- *als u zonder opleiding in de binnenvaart aan de slag wilt,*
- *als u vanuit de zeevaart of met een andere beroepsachtergrond als zij-instromer naar de binnenvaart wilt overstappen.*

Hier vindt u informatie over het toepassingsgebied van de richtlijn, over alle kwalificaties die in de richtlijn geregeld zijn, met inbegrip van de Rijn, over de verschillende manieren om deze kwalificaties te verkrijgen, de geldigheid, het omruilen van bestaande kwalificaties, over de documenten en over de medische geschiktheid.

Afgezien daarvan is in de bijlage – voor zover beschikbaar – meer informatie opgenomen met links naar de desbetreffende voorschriften, andere websites met informatie over de beroepskwalificaties, overzichten van binnenwateren van maritieme aard en van binnenwatertrajecten met specifieke risico's. U vindt er ook links naar de nationale opleidingsprogramma's.

Wij wensen u veel leesplezier!!

1.2 Waar gaat het om?

In een notendop:

Vanaf 18 januari 2022 gelden er uniforme voorwaarden voor de verkrijging en erkenning van beroepskwalificaties in de binnenvaart, als ook voor dienstboekjes en het vaartijdenboek. De nieuwe voorschriften harmoniseren de kwalificaties en bevorderen de vergelijkbaarheid van opleidingen en examens. Ook de verschillende documenten worden sterker geharmoniseerd.

De [“Richtlijn \(EU\) 2017/2397](#) betreffende de erkenning van beroepskwalificaties in de binnenvaart en tot intrekking van de [Richtlijnen 91/672/EEG](#) en [96/50/EG](#) van de Raad” moet voor 17 januari 2022 in nationaal recht zijn omgezet.

Zoals bepaald in het eerste artikel heeft de richtlijn betrekking op de voorwaarden en procedures voor de afgifte van kwalificatiecertificaten en de erkenning van de dienovereenkomstige kwalificaties in de lidstaten.

1.3 Dit bieden de nieuwe voorschriften

Vanaf **18 januari 2022** gelden in de EU uniforme voorwaarden voor de afgifte en erkenning van beroepskwalificaties in de binnenvaart, alsmede voor de dienstboekjes en het vaartijdenboek.

Door uniforme standaarden wordt ervoor gezorgd dat de minimumeisen die gesteld worden aan de vaardigheden voor de verschillende kwalificaties in alle lidstaten vergelijkbaar zijn.

De richtlijn en de identieke eisen voor rivieren zoals de Rijn en de Donau verhogen de mobiliteit in binnenvaartberoepen, vereenvoudigen de toegang tot de arbeidsmarkten en zorgen tegelijkertijd voor een hoog veiligheidsniveau en een goede opleiding in heel Europa.

Niet op de laatste plaats maken de nieuwe voorschriften een einde aan een groot aantal uiteenlopende documenten, die niet alleen voor de binnenvaartondernemers en -werknemers, maar ook voor de handhavingsinstanties gedeeltelijk een onoverzichtelijke situatie vormden.

Overeenkomstig artikel 10 van de richtlijn zijn alle kwalificatiecertificaten van de Unie, maar ook de dienstboekjes en vaartijdenboeken geldig op alle binnenwateren van de Unie. Hetzelfde geldt voor de kwalificatiecertificaten, dienstboekjes en vaartijdenboeken die overeenkomstig het Reglement betreffende het [Scheepvaartpersoneel op de Rijn \(RSP\)](#) zijn afgegeven, vanaf het moment dat het RSP met de richtlijn overeenstemt.

Zij worden ook erkend in lidstaten die niet met de binnenwateren van een andere lidstaat verbonden zijn of waarin slechts in beperkte mate binnenvaart mogelijk is.

Ook een erkenning van EU-kwalificaties in derde landen en van de kwalificaties van derde landen is mogelijk, op voorwaarde dat deze landen voldoen aan de eisen van de richtlijn en zij van hun kant de EU-kwalificaties erkennen (artikel 10).

1.4 Let op de eisen volgens de nationale voorschriften!

Kort samengevat:

Let op de nationale voorschriften die de richtlijn omzetten in nationaal recht. Deze voorschriften bepalen wat in elk land bindend voorgeschreven is.

Deze informatie biedt een overzicht over de inhoud van de [“Richtlijn \(EU\) 2017/2397 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties in de binnenvaart en tot intrekking van de Richtlijnen 91/672/EEG en 96/50/EG van de Raad”](#) en de bijbehorende gedelegeerde rechtshandelingen en het recht voor de Rijn, dat de richtlijn weerspiegelt en terug te vinden is in de lidstaten van de EU die de richtlijn hebben omgezet.

Aangezien een richtlijn niet rechtstreeks van toepassing is in de lidstaten, maar omgezet moet worden, kunnen er bepaalde afwijkingen optreden. De goedgekeurde opleidingsprogramma's waarmee de kwalificaties verkregen kunnen worden, kunnen bijvoorbeeld verschillend zijn. Ook voor de bestaande kwalificaties legt elk land, rekening houdend met de bepalingen van de richtlijn, het dienovereenkomstige equivalent vast.

Daarom raden wij aan dat iedereen die voor de eerste keer een beroepskwalificatie in de binnenvaart wil verkrijgen, maar ook degene die al over een kwalificatie beschikt en deze wil omruilen, zijn licht opsteekt over de nationale regelingen die voor hem/haar gelden.

Links naar de nationale regelingen en aanvullende informatie vindt u in de bijlage.

1.5 Wat betekent...? Een paar begrippen kort uitgelegd

Gedelegeerde handeling en uitvoeringshandeling

De Europese Commissie heeft op grond van artikel 290 VWEU onder bepaalde voorwaarden het recht om gedelegeerde handelingen en uitvoeringshandelingen uit te vaardigen. Zij hebben tot doel om een rechtshandeling zoals de richtlijn beroepskwalificaties nader uit te werken en details voor de omzetting vast te leggen.

Met betrekking tot [Richtlijn 2017/2397](#) zijn er twee gedelegeerde handelingen en een uitvoeringshandeling uitgevaardigd:

- [De gedelegeerde Richtlijn \(EU\) 2020/12](#) legt de standaarden vast voor de kwalificaties, praktijkexamens, de toelating van simulatoren en de medische geschiktheid.
- [De gedelegeerde Verordening \(EU\) 2020/473](#) legt de kenmerken en voorwaarden vast voor het gebruik van de databanken voor de EU-kwalificatiecertificaten, dienstboekjes en vaartijdenboeken
- In [de Uitvoeringsverordening \(EU\) 2020/182](#) staan de modellen voor de uniforme kwalificatiecertificaten, certificaten van een met goed gevolg afgelegd praktijkexamen, dienstboekjes en het vaartijdenboek.

CESNI

CESNI (*Comité européen pour l'élaboration de standards dans le domaine de la navigation intérieure*) is het Europese Comité voor de opstelling van standaarden voor de binnenvaart.

Dit comité werd in 2015 in het leven geroepen als gemeenschappelijk orgaan van de Europese Commissie en de Centrale Commissie voor de Rijnvaart ([CCR](#)). Het comité heeft voornamelijk tot doel om standaarden vast te leggen voor binnenvaartschepen, informatietechnologie, bemanningen en technische standaarden, waar vooral de regelgeving van de Europese Unie en de CCR naar kunnen verwijzen. CESNI heeft de standaarden opgesteld die in de bijlagen staan van de meeste, bovengenoemde rechtshandelingen en in het RSP (Reglement betreffende het scheepvaartpersoneel op de Rijn).

In dit comité werken deskundigen van de lidstaten van de EU en de CCR samen. De internationale binnenvaartorganisaties zijn ook vertegenwoordigd. Tot de erkende en daar vertegenwoordigde vakverenigingen behoren ook [EBU](#) en [ESO](#).

ES-QIN

De [ES-QIN 2019](#) bevat de door CESNI opgestelde standaarden, die in [de Richtlijn \(EU\) 2020/12](#) en [de Verordening \(EU\) 2020/182](#) werden overgenomen. De ES-QIN en de toelichtingen bij de standaarden zijn te vinden op de internetsite www.cesni.eu.

1.6 Belangrijke veranderingen

Kort samengevat:

De nieuwe voorschriften leiden tot een aantal veranderingen ten opzichte van de nationale regelingen en het RSP die tot nu toe van kracht waren. Sommige regelingen zijn voor iedereen nieuw, bij andere hangt het ervan af hoe een en ander tot nu toe in de nationale wetten geregeld was. Wat voor de één al bekend is, is voor de ander nieuw en omgekeerd.

Een paar belangrijke regelingen waar men vanaf 18 januari 2022 rekening mee moet houden:

- Het kwalificatiecertificaat schipper is een soort “basispatent”, waarmee men het recht heeft om te varen op de binnenwateren in Europa. In tegenstelling echter tot het Rijnpatent, dat ook het recht gaf om bepaalde zeewaterwegen te bevaren, moet voor de kwalificatie voor het varen op waterwegen van maritieme aard voortaan een specifieke vergunning worden verkregen.
- Schippers (m/v) moeten een praktijkexamen afleggen. Dit examen kan op een schip of aan een simulator worden afgelegd.
- Matrozen (m/v) moeten een examen op operationeel niveau afleggen. Het is niet meer mogelijk om alleen door vaartijd de kwalificatie matroos te krijgen. Slaagt men niet voor het examen, blijft men deksman/deksvrouw.

- Om de kwalificatie matroos te krijgen is een vaartijd van ten minste 360 dagen vereist. De snelste mogelijkheid om matroos te worden, hebben zij-instromers met beroepservaring of ervaring in de zeevaart. Zij kunnen een goedgekeurd opleidingsprogramma van negen maanden volgen dat op zijn minst 90 dagen vaartijd omvat.
- Een deksman/deksvrouw moet een basisopleiding veiligheid overeenkomstig de nationale eisen afgerond hebben, voordat er een dienstboekje kan worden afgegeven.
- Alle houders van een kwalificatiecertificaat die lid zijn van de dekbemanning moeten vanaf de leeftijd van 60 jaar om de vijf jaar hun medische geschiktheid aantonen. Vanaf een leeftijd van 70 jaar moet dit om de twee jaar worden aangetoond. Hetzelfde geldt voor de machinisten overeenkomstig het RSP. Voor machinisten zijn de eisen voor het gezichtsvermogen echter minder streng.
- De gegevens van de kwalificatiecertificaten, dienstboekjes en vaartijdenboeken die door de lidstaten afgegeven worden, worden opgeslagen in twee door de Europese Commissie beheerde databases. In de Europese databank ECDB komen alle gegevens te staan die samenhangen met de kwalificatiecertificaten en dienstboekjes. In de EHDB, de Europese Scheepsrompendatabank, staan alle gegevens die samenhangen met de vaartijdenboeken.
- Voor de leden van de dekbemanning worden de kwalificatiecertificaten en het dienstboekje in één document samengevat. Dit geldt echter niet voor de schipper.
- Het kwalificatiecertificaat schipper, het kwalificatiecertificaat LNG-deskundige en deskundige voor de passagiersvaart kunnen in een elektronisch formaat worden afgegeven.
- Vrij varende veerponten vallen ook onder het toepassingsgebied van de richtlijn. Personeel dat aan boord van een veerpont werkt, moet dus ook over een Uniekwalificatiecertificaat beschikken. De voor de Uniekwalificatiecertificaten vereiste vaartijd kan ook op vrij varende veerponten worden verkregen.

1.7 Toepassingsgebied van de nieuwe voorschriften

Kort samengevat:

De richtlijn geldt in beginsel op alle binnenwateren van de Europese Unie en voor leden van de dekbemanning en deskundigen die werken aan boord van schepen met een lengte van meer dan 20 meter (maar niet voor de sport-/pleziervaart).

Voor wie gelden de nieuwe voorschriften?

De nieuwe voorschriften gelden voor de leden van de dekbemanning die aan boord van een schip op de waterwegen van de EU en op de Rijn werken:

- leerlingen en dekslieden (instroomniveau),
- matrozen, volmatrozen, stuurmannen (operationeel niveau) en
- schippers (managementniveau)
- alsmede voor deskundigen voor de passagiersvaart en LNG-deskundigen.

The De nieuwe voorschriften gelden niet alleen voor degenen die voor de eerste keer een kwalificatie willen verkrijgen, maar ook voor degenen die al een kwalificatie hebben. Er zijn ook regelingen voor het omruilen van een bestaande kwalificatie in een nieuw kwalificatiecertificaat. Voor het omruilen zijn er overgangstermijnen vastgelegd.

Op de Rijn en Donau gelden er bovendien aanvullende voorschriften voor machinisten, eerstehulpverleners en persluchtmaskerdragers.

Op welke vaartuigen gelden de nieuwe voorschriften?

Overeenkomstig artikel 2, eerste lid, geldt de richtlijn op alle vaartuigen met een lengte van 20 m of meer, of waarvan het volume, berekend als het product van lengte, breedte en diepgang, 100 m³ of meer bedraagt, op passagiersschepen, en op andere, nader genoemde specifieke scheepstypen, zoals sleep- en duwboten of drijvende werktuigen. De richtlijn is niet van toepassing voor het bevaren van waterwegen om sportieve of recreatieve redenen, en bijvoorbeeld ook niet voor vaartuigen van de strijdkrachten, autoriteiten of hulpdiensten.

Op welke waterwegen zijn die nieuwe voorschriften van toepassing?

De richtlijn is in principe van toepassing voor de activiteiten op alle binnenwateren van de Unie.

In tegenstelling tot de [Richtlijnen 91/672/EEG](#) en [96/50/EG](#), die overeenkomstig artikel 37 per 18 januari 2022 worden ingetrokken, valt ook de Rijn onder het toepassingsgebied van de nieuwe voorschriften.

In artikel 2, derde lid, van de richtlijn is bepaald dat de richtlijn niet van toepassing is op personen die varen in lidstaten zonder binnenwateren die in verbinding staan met het vaarwegennet van een andere lidstaat, onder voorwaarde dat zij uitsluitend varen voor korte reizen van lokaal belang waarbij de afstand vanaf het vertrekpunt nergens meer dan tien kilometer bedraagt of slechts seizoensgebonden varen.

Voor nationale waterwegen die niet in verbinding staan met het vaarwegennet van een andere lidstaat, kunnen de lidstaten bovendien op grond van artikel 7 een vrijstelling toestaan voor het hebben van een Uniekwalificatiecertificaat voor alle leden van de dekbemannings, deskundigen voor de passagiersvaart, LNG-deskundige, alsook voor het hebben van een specifieke vergunning, de verplichting de vaartijden en reizen in het dienstboekje, respectievelijk vaartijdenboek in te schrijven.

2 Belangrijke regelingen met betrekking tot de kwalificatiecertificaten, documenten en medische geschiktheid

2.1 Kwalificatiecertificaten en specifieke vergunningen

Kort samengevat:

In de nieuwe voorschriften wordt een onderscheid gemaakt tussen kwalificatiecertificaten voor de dekbemanningsleden en kwalificatiecertificaten voor specifieke activiteiten en specifieke vergunningen. De lidstaten moeten erop toezien dat de bemanningsleden over de vereiste certificaten beschikken, respectievelijk deze kunnen tonen.

De lidstaten moeten erop toezien dat de dekbemanningsleden beschikken over de overeenkomstig de bepalingen van artikel 11 afgegeven kwalificatiecertificaten van de Unie of van de CCR, of dat zij beschikken over de certificaten voor specifieke activiteiten, respectievelijk over de erkende certificaten van derde landen. Ook de schipper moet over de vereiste specifieke vergunningen beschikken.

Kwalificatiecertificaten voor leden van een dekbemanning (artikel 4) hebben betrekking op de in het dienstboekje genoemde kwalificaties:

- deksman,
- leerling,
- matroos,
- volmatroos,
- stuurman en

het kwalificatiecertificaat schipper (Uniepatent/Rijnpatent).

Kwalificatiecertificaten voor specifieke activiteiten (artikel 5) hebben betrekking op:

- de deskundige voor de passagiersvaart en
- de deskundige voor vloeibaar aardgas (LNG).

Beiden zijn al bekend op grond van het RSP.

Specifieke vergunningen (artikel 6), die de schipper naast zijn patent nog kan verkrijgen, zijn de vergunningen om te varen:

- op binnenwateren van maritieme aard,
- op binnenwatertrajecten met specifieke risico's,
- met behulp van een radar,
- met vaartuigen die vloeibaar aardgas als brandstof gebruiken,
- met grote konvooien (product van de totale lengte en totale breedte van de geduwde vaartuigen levert een volume op van 7000 m² of meer).

2.2 Binnenwatertrajecten met specifieke risico's

Kort samengevat:

Net zoals in het verleden gold voor de kennis van riviergedeelten, zullen er voortaan specifieke vergunningen vereist worden voor door de lidstaten geclassificeerde binnenwatertrajecten met specifieke risico's.

Met het kwalificatiecertificaat schipper kan men in principe op alle Europese binnenwateren varen.

Een uitzondering vormen de binnenwatertrajecten met specifieke risico's waarvoor overeenkomstig artikel 6, letter b een specifieke vergunning vereist is.

Welke binnenwatertrajecten zijn dat?

In artikel 9 is geregeld dat de lidstaten binnenwatertrajecten classificeren als binnenwateren met specifieke risico's. Dit komt overeen met de tot nu toe voor veel gedeelten vereiste kennis van riviergedeelten.

De lidstaten moeten de Europese Commissie in kennis stellen van de binnenwatertrajecten die zij classificeren als trajecten met specifieke risico's en de Commissie zal deze openbaar maken.

In de bijlage is een lijst opgenomen met binnenwatertrajecten met specifieke risico's.

Verkrijgen van een specifieke vergunning:

De kwalificatie voor deze specifieke vergunningen en de eisen die daarvoor gesteld worden, worden overeenkomstig artikel 20, eerste lid, door de desbetreffende lidstaat vastgelegd. Daarbij kan het gaan om mondelinge of schriftelijke examens, praktijkexamens of een aantal reizen over het desbetreffende binnenwatertraject.

De lidstaten moeten erop toezien dat er openlijk toegankelijke instrumenten ter beschikking worden gesteld waardoor de schippers in staat worden gesteld om deze vergunningen te verkrijgen. Als de voor het waterwegtraject verantwoordelijke lidstaat ermee instemt, kan de specifieke vergunning ook in een andere lidstaat worden verkregen.

2.3 Binnenwateren van maritieme aard

Kort samengevat:

Voor het varen op binnenwateren van maritieme aard heeft men een specifieke vergunning nodig die samen met het patent verkregen moet worden.

Met het kwalificatiecertificaat schipper kan men in principe op alle Europese binnenwateren varen. Binnenwateren van maritieme aard vormen een uitzondering, omdat voor deze wateren overeenkomstig artikel 6, letter a een specifieke vergunning vereist is.

Welke binnenwateren zijn dat?

In artikel 8 wordt geregeld onder welke voorwaarden de lidstaten binnenwateren kunnen classificeren als binnenwaterwegen van maritieme aard.

De lidstaten moeten de Europese Commissie in kennis stellen van de binnenwateren die zij classificeren als binnenwateren van maritieme aard en de Commissie zal deze bekend maken.

Deze lijst is in de bijlage opgenomen.

Verkrijging van een specifieke vergunning:

De competentiestandaarden voor het bevaren van binnenwateren van maritieme aard zijn geregeld in bijlage 1 III van [de gedelegeerde Richtlijn \(EU\) 2020/12](#) en in de [ES-QIN](#).

De kennis moet worden aangetoond door het succesvol afleggen van een examen overeenkomstig artikel 17, tweede lid. Dit kan een examen zijn dat georganiseerd wordt door een bevoegde autoriteit of een examen in het kader van een goedgekeurd opleidingsprogramma. Hoe het examen precies eruit moet zien, is niet bepaald. Dit hangt af van de specifieke regelingen in de lidstaten.

2.4 Afgifte, geldigheid en verlenging van kwalificatiecertificaten

Kort samengevat:

Welke eisen er gelden voor de afgifte, geldigheid en verlenging van kwalificatiecertificaten is in de nieuwe voorschriften geharmoniseerd.

Afgifte:

Voor de kwalificatiecertificaten voor leden van de dekbemannings en voor specifieke activiteiten, alsmede voor de specifieke vergunningen gelden voor de afgifte dezelfde formele eisen.

De aanvrager moet aan de hand van een identiteitsbewijs aantonen dat hij voldoet aan de minimumeisen ten aanzien van zijn leeftijd, kwalificatie, administratieve voorschriften en vaartijden. In bepaalde gevallen zal hij ook zijn medische geschiktheid moeten aantonen.

Afgezien daarvan moeten aanvragers voor de afgifte van een specifieke vergunning aantonen dat zij houder zijn van een kwalificatiecertificaat schipper, respectievelijk van een erkend vaarbewijs van een derde land, of dat zij voldoen aan de voorgeschreven minimumeisen voor het kwalificatiecertificaat schipper.

Een aanvrager voor een specifieke vergunning voor het bevaren van binnenwaterwegen met specifieke risico's moet dit aantonen ten overstaan van de bevoegde autoriteit van de desbetreffende lidstaat en bovendien ook aantonen dat hij/zij voldoet aan de kwalificatie-eisen die het desbetreffende land heeft vastgelegd voor de binnenwatertrajecten met specifieke risico's waarvoor de specifieke vergunning voorgeschreven is.

De specifieke vergunningen worden vermeld in het kwalificatiecertificaat schipper. Een uitzondering vormt de specifieke vergunning voor vaartuigen die vloeibaar aardgas als brandstof gebruiken, zoals bepaald in artikel 12, vijfde lid. Deze vergunning wordt afgegeven in de vorm van een kwalificatiecertificaat voor LNG-deskundige.

Geldigheid:

Kwalificatiecertificaten voor dekbemanningsleden zijn uiterlijk geldig tot op de dag van de volgende verplichte of individueel vastgelegde medische keuring.

Het kwalificatiecertificaat schipper is maximaal 13 jaar geldig.

Kwalificatiecertificaten voor specifieke activiteiten (deskundige passagiersvaart en LNG-deskundige) zijn maximaal vijf jaar geldig.

De geldigheid van een specifieke vergunning (wateren van maritieme aard, binnenwaterwegtrajecten met specifieke risico's, radar, konvooiën) eindigt als de geldigheid van het kwalificatiecertificaat schipper afloopt.

Verlenging:

Kwalificatiecertificaten voor dekbemanningsleden worden verlengd op voorwaarde dat de identiteit en medische geschiktheid worden aangetoond.

Hetzelfde geldt voor de specifieke vergunningen, met uitzondering van de specifieke vergunning voor vaartuigen die vloeibaar aardgas als brandstof gebruiken.

Voor de verlenging van Uniekwalificatiecertificaten voor specifieke activiteiten worden toereikende bewijsstukken verlangd om de identiteit aan te tonen en om aan te tonen dat men voldoet aan de minimumeisen die gelden voor de kwalificatie.

Opgelet!

Bij de verlenging van een kwalificatiecertificaat voor deskundige in de passagiersvaart moet opnieuw een administratief examen worden afgelegd of opnieuw een goedgekeurd opleidingsprogramma worden gevolgd.

Bij de verlenging van een kwalificatiecertificaat voor LNG-deskundige moet hetzij een toereikende vaartijd worden aangetoond (180 dagen in de laatste vijf jaar of op zijn minst 90 dagen in het voorafgaande jaar) of er moet voldaan worden aan de vastgelegde competentiestandaarden voor LNG-deskundige.

2.5 Wat gebeurt er met de huidige patenten en aanvullende kwalificaties?

Kort samengevat:

Een patent moet worden omgeruild als de geldigheid verloopt of uiterlijk voor 18 januari 2032. Reeds bestaande kwalificaties kunnen daarbij meestal behouden blijven.

Geldigheid en overgangstermijnen:

Bestaande patenten die voor 18 januari 2022 werden afgegeven, blijven geldig.

Dit geldt echter maximaal tien jaar na 18 januari 2022.

Let daarom goed op hoe lang uw huidige patent nog geldig is!

Als op uw patent een geldigheidsdatum staat na 18 januari 2032 is het patent toch uiterlijk geldig tot deze datum. Eindigt de geldigheid voor deze datum, moet het patent dienovereenkomstig eerder worden omgeruild.

De patenten waarvoor deze overgangstermijn geldt, zijn de volgende:

- Patenten overeenkomstig [Richtlijn 96/50/EG](#) (door de lidstaten overeenkomstig deze richtlijn afgegeven patenten)
- Patenten overeenkomstig artikel 1, zesde lid, van [Richtlijn 96/50/EG](#) (patenten van individuele landen die op grond van [Richtlijn 91/672/EWG](#) wederzijds erkend worden)
- Rijnpatenten overeenkomstig artikel 1, vijfde lid van de [Richtlijn 96/50/EG](#)

Omruiling:

Bij het omruilen wordt de houders van de bovengenoemde patenten een Uniekwalificatiecertificaat schipper of een Rijnpatent verstrekt. Daarvoor is de lidstaat bevoegd die het bestaande patent heeft afgegeven.

De nieuwe regelingen schrijven voor dat de lidstaten als zij kwalificatiecertificaten omruilen, de al bestaande kwalificaties zoveel mogelijk overnemen. Dit geldt met name voor de in artikel 6 genoemde specifieke aanvullende kwalificaties, de “specifieke vergunningen”.

Dat zijn de specifieke vergunningen voor het varen

- Op binnenwateren van maritieme aard,
- Op binnenwatertrajecten met specifieke risico's,
- Met behulp van radar,
- Met vaartuigen die vloeibaar aardgas als brandstof gebruiken,
- Met grote konvoien.

U hoeft dus niet bang te zijn dat u al bestaande kwalificaties kwijtraakt.

Kennis van riviergedeelten/patenten die voor 18 januari 2022 werden verkregen, blijven ook geldig op de binnenwaterwegtrajecten waarvoor zij werden afgegeven. Dat blijft zo tot uiterlijk 17 januari 2032. Als het kwalificatiecertificaat wordt omgeruild, worden het bewijs van kennis van riviergedeelten en bestaande patenten eveneens overgenomen.

Hetzelfde geldt voor de specifieke kwalificatie voor het varen op binnenwateren van maritieme aard.

2.6 Wat gaat er gebeuren met de huidige kwalificaties van leden van de dekbemanning die geen schipper zijn?

Kort samengevat:

Bestaande kwalificaties blijven nog maximaal tien jaar geldig, voor bemanningsleden van veerponten onder bepaalde voorwaarden zelfs twintig jaar.

Net als voor de schippers, kunnen ook de andere kwalificaties die leden van de dekbemanning voor 18 januari 2022 verworven hebben en door een of meerdere lidstaten erkend zijn, nog maximaal tien jaar op de waterwegen van de Unie en op de Rijn worden gebruikt, oftewel, tot 18 januari 2032.

Bij de bevoegde autoriteit kan echter al eerder een Uniekwalificatiecertificaat of een kwalificatiecertificaat op grond van het RSP worden aangevraagd als voldaan is aan de voorwaarden (identiteit, medische geschiktheid).

Specifieke regeling voor veerponten:

Op grond van artikel 38, vijfde lid van de richtlijn geldt een uitzondering voor veerponten. Op voorwaarde dat de bemanningsleden van veerponten:

- nationale vaarbewijzen bezitten,
- die niet onder het toepassingsgebied van [Richtlijn 96/50/EG](#) vallen, en
- voor 18 januari 2022 werden afgegeven,

blijven deze vaarbewijzen nog maximaal twintig jaar geldig, dus tot 18 januari 2042 en wel voor de binnenwaterwegen waarop zij daarvoor geldig waren.

2.7 Vaartijdenboek en dienstboekje

Kort samengevat:

De vaartijd en reizen worden in het dienstboekje, respectievelijk vaartijdenboek ingeschreven. Bestaande dienstboekjes en vaartijdenboeken kunnen maximaal nog tien jaar worden gebruikt.

De reizen die een schip en zijn bemanning afleggen, worden ingeschreven in het vaartijdenboek.

Het dienstboekje wordt gebruikt om de persoonlijke beroepservaring van een bemanningslid en met name de details van zijn vaartijd en reizen te registreren.

De lidstaten zien erop toe dat de vaartijd en de reizen in het vaartijdenboek, respectievelijk dienstboekje ingeschreven worden.

De in het dienstboekje ingeschreven vaartijd en reizen moeten na een controle van de echtheid en geldigheid van de aantekeningen door de bevoegde autoriteiten worden afgestempeld. Er kunnen alleen reizen en vaartijden worden afgestempeld die maximaal 15 maanden voor het verzoek zijn afgelegd.

Voor alle bemanningsleden – met uitzondering van de schipper – zijn het kwalificatiecertificaat en het dienstboekje voortaan gebundeld. Dit betekent dat de kwalificatie in het dienstboekje staat.

De modellen van het dienstboekje en van het dienstboekje dat gecombineerd is met de kwalificatie, van het vaartijdenboek en van andere documenten staan in [de Uitvoeringsverordening \(EU\) 2020/182](#) en in de [ES-QIN](#), waar ook de modellen in staan voor de documenten die op grond van het RSP worden afgegeven.

Geldigheid van bestaande dienstboekjes en vaartijdenboeken:

Bestaande dienstboekjes en vaartijdenboeken die nog niet op grond van de nieuwe voorschriften werden afgegeven, kunnen na 18 januari 2022 nog maximaal tien jaar worden gebruikt.

2.8 Medische geschiktheid

Kort samengevat:

Om een kwalificatiecertificaat te kunnen krijgen of te kunnen verlengen, moet de medische geschiktheid worden aangetoond. Deze moet worden aangetoond als men voor de eerste keer een kwalificatiecertificaat krijgt en vanaf zestig jaar regelmatig.

Alle leden van de dekbemanning moeten hun medische geschiktheid aantonen om een kwalificatiecertificaat te krijgen of te verlengen. Dat geldt ook voor de machinist (RSP).

Bij de bevoegde autoriteit moet een geldige medische verklaring van geschiktheid worden overgelegd. Een dergelijke verklaring wordt afgegeven:

- door een arts die door de bevoegde autoriteit erkend is,
- na een keuring op grond waarvan de geschiktheid werd vastgesteld.

De medische verklaring van geschiktheid mag bij het aanvragen van het kwalificatiecertificaat niet ouder dan drie maanden zijn.

Regelmaat waarmee de verklaring van medische geschiktheid vernieuwd moet worden:

Na de eerste afgifte van een kwalificatiecertificaat moet de houder in ieder geval als hij/zij 60 jaar wordt, opnieuw medisch gekeurd worden om de verklaring van medische geschiktheid te vernieuwen.

De medische geschiktheid moet daarna op zijn minst om de vijf jaar worden aangetoond.

Vanaf het zeventigste levensjaar moet de medische geschiktheid om de twee jaar worden aangetoond.

Als er objectieve aanknopingspunten zijn die erop wijzen dat een lid van de dekbemanning voor het einde van deze termijnen niet meer voldoet aan de eisen van de medische geschiktheid, kunnen de werkgever, schipper of autoriteiten van de lidstaten van het lid van de dekbemanning verlangen dat hij/zij zijn/haar medische geschiktheid aantoont.

Eisen aan de medische geschiktheid:

Welke essentiële eisen gesteld worden aan de medische geschiktheid, staat in Bijlage III van de richtlijn, waar ook de criteria van de [ES-QIN](#) op gebaseerd zijn.

De medische geschiktheid heeft zowel betrekking op de lichamelijke als geestelijke geschiktheid.

Personen die aan boord van een vaartuig werkzaam zijn, mogen geen aandoeningen of handicap hebben die het onmogelijk maken:

- de taken uit te voeren die nodig zijn om een vaartuig te bedienen,
- op ieder willekeurig moment de toegewezen taken uit te voeren, of
- de omgeving correct te interpreteren.

Aanvullende bepalingen met betrekking tot de medische keuring staan in [de gedelegeerde Richtlijn \(EU\) 2020/12](#) en in de [ES-QIN](#). In de ES-QIN zijn de standaarden vastgelegd voor de medische geschiktheid en staan ook voorbeelden voor talrijke eventuele aandoeningen, alsmede maatregelen die in aanmerking komen om risico's te verminderen. De ES-QIN vermeldt ook de mogelijke beperkingen.

3 Verkrijging van afzonderlijke kwalificaties

3.1 Hoe word je deksman/deksvrouw of leerling?

Kort samengevat:

Ook voor kwalificaties op instapniveau gelden voorwaarden.

De deksman/-vrouw is lid van de dekbemanning en bekleedt een functie op instapniveau. Dat betekent dat hij/zij (nog) geen kwalificatie op operationeel niveau heeft, omdat hij/zij nog niet over de voor de kwalificatie matroos vereiste vaartijd beschikt en/of de voor het operationeel niveau vereiste kwalificatie-examen nog niet met succes heeft afgelegd.

Leerlingen in de binnenvaart vallen net als de deksmannen eveneens onder het instapniveau.

Om taken aan boord te mogen vervullen, hebben beide een dienstboekje nodig waar de kwalificatie deksman of leerling in wordt vermeld.

De andere voorwaarden voor de kwalificatie op instapniveau staan in bijlage I van de richtlijn.

Voor de **deksman** (nr. 1.1)

- Een minimumleeftijd van 16 jaar en
- een basisopleiding veiligheid overeenkomstig de nationale eisen.

Voor **leerlingen** (nr. 1.2):

- Een minimumleeftijd van 15 jaar en
- een ondertekend leerling overeenkomst waarin een overeenkomstig artikel 19 van de richtlijn goedgekeurd opleidingsprogramma voorzien is.

3.2 Hoe word je matroos?

Kort samengevat:

Men kan matroos worden door een opleidingsprogramma te volgen en een kwalificatie-examen af te leggen, of door vaartijd en een kwalificatie-examen, of als zij-instromer met een verkort opleidingsprogramma en een kwalificatie-examen voor operationeel niveau.

De voorwaarden in detail:

De voorwaarden en eisen die gelden voor de competenties en examens voor matroos zijn geregeld in artikel 17 en 18 en bijlage I van de [Richtlijn \(EU\) 2017/2397](#), alsmede bijlage I van [de gedelegeerde Richtlijn \(EU\) 2020/12](#).

Belangrijk!

Om de kwalificatie matroos te krijgen is het verplicht om een examen op operationeel niveau met succes afgelegd te hebben. Heeft men het examen niet gehaald, blijft men deksman/deksvrouw.

De competenties van een matroos moeten in overeenstemming zijn met de competentiestandaarden voor operationeel niveau. Deze vindt u in bijlage I van [de gedelegeerde Richtlijn \(EU\) 2020/12](#) of in de [ES-QIN](#).

De richtlijn legt niet vast of dit een theorie- of praktijkexamen moet zijn.

De kwalificatie matroos kan overeenkomstig bijlage 1, nr. 2.1 van [de Richtlijn \(EU\) 2017/2397](#) op verschillende manieren verkregen worden:

Door middel van een **opleidingsprogramma** (nr. 2.1.a):

- Minimumleeftijd 17 jaar,
- opleidingsprogramma van twee jaar op operationeel niveau,
- kwalificatie-examen op operationeel niveau,
- 90 dagen vaartijd als onderdeel van het opleidingsprogramma.

Door middel van **vaartijd** (nr. 2.1.b):

- Minimumleeftijd 18 jaar,
- kwalificatie-examen op operationeel niveau,
- 360 dagen vaartijd in de binnenvaart of 180 dagen vaartijd in de binnenvaart wanneer de kandidaat al beschikt over 250 dagen ervaring in de zeevaart.

Als **zij-instromer** (nr. 2.1.c):

- Vijf jaar beroepservaring (willekeurig) of 500 dagen ervaring in de zeevaart of een (willekeurig) opleidingsprogramma van op zijn minst drie jaar als vooropleiding,
- een opleidingsprogramma van negen maanden op operationeel niveau en
- 90 dagen vaartijd als onderdeel van het opleidingsprogramma.

3.3 Hoe word je volmatroos?

Kort samengevat:

Volmatroos kan men worden door een opleidingsprogramma te volgen waarin de vaartijd voorzien is, of uitsluitend door vaartijd op te doen als men al matroos is.

De kwalificatie volmatroos kan overeenkomstig bijlage 1, nr. 2.2 van de richtlijn op twee manieren verkregen worden:

Door middel van een **opleidingsprogramma** (nr. 2.2.b):

- Een driejarig opleidingsprogramma op operationeel niveau (met inbegrip van een examen),
- 270 dagen vaartijd als onderdeel van een opleidingsprogramma.

Door **vaartijd** (2.2.a):

- 180 dagen vaartijd als matroos.

Competenties en examen:

De voorwaarden en eisen die gelden voor de competenties en examens voor volmatroos zijn geregeld in artikel 17 en 18 en bijlage I van de [Richtlijn \(EU\) 2017/2397](#), alsmede bijlage I van [de gedelegeerde Richtlijn \(EU\) 2020/12](#).

De competenties van een volmatroos moeten in overeenstemming zijn met de competentiestandaarden voor operationeel niveau. Deze vindt u in bijlage I van [de gedelegeerde Richtlijn \(EU\) 2020/12](#) of in de [ES-QIN](#).

De richtlijn legt niet vast of dit een theorie- of praktijkexamen moet zijn.

3.4 Hoe word je stuurman?

Kort samengevat:

Men kan stuurman worden door een opleidingsprogramma te volgen en een kwalificatie-examen op operationeel niveau af te leggen, door vaartijd op te doen of als kapitein uit de zeevaart een kwalificatie-examen op operationeel niveau af te leggen.

De voorwaarden in detail:

De voorwaarden en eisen die gelden voor de competenties en examens voor stuurman zijn geregeld in artikel 17 en 18 en bijlage I van [de Richtlijn \(EU\) 2017/2397](#), alsmede bijlage I van [de gedelegeerde Richtlijn \(EU\) 2020/12](#).

De competenties van een stuurman moeten in overeenstemming zijn met de competentiestandaarden voor operationeel niveau. Deze vindt u in bijlage I van [de gedelegeerde Richtlijn \(EU\) 2020/12](#) of in de [ES-QIN](#).

De richtlijn legt niet vast of dit een theorie- of praktijkexamen moet zijn.

De kwalificatie stuurman kan overeenkomstig bijlage 1, nr. 2.3 van [de Richtlijn \(EU\) 2017/2397](#) op verschillende manieren verkregen worden:

Door middel van een **opleiding** (nr. 2.3.b):

- een driejarig opleidingsprogramma op operationeel niveau,
- een kwalificatie-examen op operationeel niveau,
- 360 dagen vaartijd als onderdeel van een opleidingsprogramma,
- een geldig marifooncertificaat.

Door **vaartijd** (nr. 2.3.a):

- 180 dagen vaartijd als volmatroos,
- en geldig marifooncertificaat,

Zij-instroom als kapitein uit de zeevaart (nr. 2.3.c):

- 500 dagen vaartijd als kapitein uit de zeevaart,
- een kwalificatie-examen op operationeel niveau,
- een geldig marifooncertificaat.

3.5 Hoe word je schipper?

Kort samengevat:

Man kan schipper worden door een opleidingsprogramma te volgen en een kwalificatie-examen af te leggen, door vaartijd op te doen en een kwalificatie-examen op managementniveau af te leggen of als zij-instromer door een verkort opleidingsprogramma te volgen met een kwalificatie-examen op managementniveau.

De voorwaarden in detail:

De voorwaarden en eisen die gelden voor de competenties en examens voor schipper zijn geregeld in artikel 17 en 18 en bijlage I van [de Richtlijn \(EU\) 2017/2397](#), alsmede bijlage I en II van [de gedelegeerde Richtlijn \(EU\) 2020/12](#).

Elk kwalificatie-examen bestaat uit een theorie- en praktijkexamen.

Het praktijkexamen bestaat uit twee delen: een deel reisplanning en een deel uitvoering van de reis, dat kan worden afgelegd aan boord van een schip of aan een simulator.

Voor toekomstige schippers die geen opleidingsprogramma voor operationeel niveau hebben gevolgd en ook geen door de autoriteiten georganiseerd examen op operationeel niveau hebben afgelegd, omvat het praktijkexamen bovendien een aanvullende module met de inhoud van de competentiestandaard van het operationeel niveau.

De kwalificatie schipper kan overeenkomstig bijlage 1, nr. 3.1 van [de Richtlijn \(EU\) 2017/2397](#) op verschillende manieren verkregen worden:

Door middel van een **opleidingsprogramma** (nr. 3.1.a):

- Een minimumleeftijd van 18 jaar,
- een driejarig opleidingsprogramma op managementniveau,
- een kwalificatie-examen op managementniveau,
- 360 dagen vaartijd als onderdeel van een opleidingsprogramma,
- een geldig marifooncertificaat.

Door middel van **vaartijd** in de binnenvaart (nr. 3.1.b):

- een minimumleeftijd van 18 jaar,
- 180 dagen vaartijd als stuurman,
- een kwalificatie-examen op managementniveau bij een administratieve autoriteit,
- een geldig marifooncertificaat.

Door **vaartijd** in de binnenvaart en zeevaart (nr. 3.1.ba):

- Een minimumleeftijd van 18 jaar,
- op zijn minst 540 dagen vaartijd of 180 dagen vaartijd bij 500 dagen ervaring in de zeevaart,
- een kwalificatie-examen op managementniveau voor een administratieve autoriteit,
- een geldig marifooncertificaat.

Als **zij-instromer** (nr. 3.1.c):

- vijf jaar beroepservaring (willekeurig) of 500 dagen ervaring in de zeevaart of een (willekeurig) opleidingsprogramma van op zijn minst drie jaar als vooropleiding,
- een opleidingsprogramma van anderhalf jaar op managementniveau,
- een kwalificatie-examen op managementniveau,
- 180 dagen vaartijd als onderdeel van het opleidingsprogramma en nog eens 180 dagen vaartijd in aansluiting daarop,
- een geldig marifooncertificaat.

4 Opleidingsprogramma, examens, vaartijd, competentiestandaarden

4.1 Goedgekeurd opleidingsprogramma

Kort samengevat:

De lidstaten kunnen op grond van de richtlijn voor de verkrijging van alle kwalificaties opleidingsprogramma's goedkeuren.

Voor alle kwalificaties die genoemd worden in de artikelen 4, 5 en 6 kunnen de lidstaten overeenkomstig artikel 19, eerste lid, opleidingsprogramma's voorzien. Dit is dus het geval voor:

- de kwalificatiecertificaten van de Unie voor leden van de dekbemanning (*matroos, volmatroos, stuurman en schipper*),
- de kwalificatiecertificaten van de Unie voor specifieke activiteiten (deskundige voor de passagiersvaart, LNG-deskundige), en
- de specifieke vergunningen (waterwegen van maritieme aard, binnenwaterwegtrajecten met specifieke risico's, varen met behulp van radar, besturen van vaartuigen die vloeibaar aardgas als brandstof gebruiken, varen met grote konvoien).

Deze opleidingsprogramma's moeten goedgekeurd zijn en voldoen aan de daarvoor in artikel 19, tweede lid, genoemde voorwaarden.

Het examen dat is voorgeschreven voor een bepaalde kwalificatie kan gedeeltelijk ook in het kader van een goedgekeurd opleidingsprogramma worden afgelegd.

De lidstaten zijn niet verplicht om goedgekeurde opleidingsprogramma's te voorzien. Het is dus mogelijk dat er niet in alle lidstaten voor de verkrijging van elke kwalificatie goedgekeurde opleidingsprogramma's bestaan.

De lidstaten stellen de Europese Commissie in kennis van de toegelaten opleidingsprogramma's zoals bepaald in artikel 19, vijfde lid. De Commissie stelt een lijst op en maakt deze openbaar.

De genoemde lijst vindt u in de bijlage.

4.2 Examen door de bevoegde autoriteit

Kort samengevat:

Een examen kan ook georganiseerd worden onder de bevoegdheid van een administratieve autoriteit.

Als voor de verkrijging van een kwalificatie overeenkomstig de competentiestandaard een examen voorgeschreven is, kan dit examen ook georganiseerd worden onder de bevoegdheid van een administratieve autoriteit zoals bepaald in artikel 17, tweede lid, letter a, overeenkomstig artikel 18.

Deze examens zullen vooral belangrijk zijn voor personen die hun vaardigheden niet in het kader van een goedgekeurd opleidingsprogramma hebben verkregen, maar in de praktijk door vaartijd of door privé cursussen.

De lidstaten delen de Europese Commissie mee welke autoriteiten bevoegd zijn voor het organiseren van deze examens en de Commissie maakt deze openbaar.

De bevoegde autoriteiten, respectievelijk de link naar de door de Europese Commissie gepubliceerde lijst vindt u in de bijlage.

4.3 Verrijking van vaartijd

Kort samengevat:

De leden van de dekbemanning moeten voor het verkrijgen van hun kwalificatie een bepaalde, in het dienstboekje geregistreerde vaartijd afleggen. De vaartijd kan gedeeltelijk worden vervangen door beroepservaring die aan boord van een zeeschip is opgedaan.

Vaartijd is overeenkomstig de definitie in artikel 3, lid 22:

- *“de tijd, uitgedrukt in dagen,*
- *die dekbemanningsleden,*
- *aan boord hebben doorgebracht tijdens een door de bevoegde autoriteit gevalideerde reis met een vaartuig op binnenwateren, met inbegrip van laad- en losactiviteiten die actieve scheepvaartoperaties vereisen”.*

De vaartijden worden overeenkomstig artikel 22, eerste lid, in een dienstboekje ingeschreven. Dat wil zeggen, voor de verkrijging van een kwalificatie worden alleen de vaartijden in aanmerking genomen die aan deze voorwaarden voldoen.

Validatie door de bevoegde autoriteit:

De in een dienstboekje ingeschreven vaartijden die door de bevoegde autoriteit gevalideerd zijn, dat wil zeggen, die bevestigd zijn na de controle van de echtheid en geldigheid van de aantekeningen, mogen overeenkomstig artikel 22, tweede lid, bij indiening van de aanvraag, niet ouder zijn dan 15 maanden.

Overeenkomstig artikel 22, tweede lid, wordt niet alleen rekening gehouden met de vaartijden op alle binnenwaterwegen van de EU, maar ook op binnenwaterwegen die niet volledig gelegen zijn op het grondgebied van de Unie, dus ook op gedeelten die daarbuiten liggen (bijvoorbeeld van de Donau).

Voorbeeld:

Om de kwalificatie matroos, volmatroos, stuurman of schipper te krijgen is er voor elke afzonderlijke kwalificatie een minimumvaartijd voorgeschreven, die bovendien afhangt van het feit of men de kwalificatie in het kader van een goedgekeurd opleidingsprogramma wil verkrijgen of zonder opleidingsprogramma in de praktijk aan boord van een schip.

Wie bijvoorbeeld matroos wil worden en geen goedgekeurd opleidingsprogramma volgt, moet op zijn minst 18 jaar zijn en heeft overeenkomstig bijlage 1, 2.1, letter b, naast een beoordeling van zijn vaardigheden door een administratieve autoriteit, een vaartijd nodig van op zijn minst 360 dagen.

Ervaring in de zeevaart:

Ook vaartijd in de zeevaart wordt erkend. Welke eisen daarvoor gelden en in hoeverre deze ervaring meetelt, hangt af van de verschillende kwalificaties.

De bovengenoemde matroos heeft bijvoorbeeld maar 180 dagen vaartijd in de binnenvaart nodig als hij kan aantonen dat hij 250 dagen beroepservaring aan boord van een zeeschip heeft opgedaan.

4.4 Competentiestandaarden

Kort samengevat:

De **competentiestandaarden voor alle kwalificaties waarin de dienovereenkomstige kennis en vaardigheden beschreven worden, staan in bijlage I van de gedelegeerde richtlijn (EU) 2020/12.**

De richtlijn gaat uit van een op competenties gebaseerde benadering. Dit houdt in dat de eisen aan de desbetreffende kwalificatie gebaseerd zijn op de eisen in bijlage II van de richtlijn en de competentiestandaarden in bijlage I van [de gedelegeerde Richtlijn \(EU\) 2020/12](#), waar de dienovereenkomstige vereiste kennis en vaardigheden uit voortvloeien.

De “competentiestandaarden voor het operationeel niveau”

vindt u in bijlage I onder I. Zij omvatten de competenties voor de verkrijging van de kwalificaties voor matroos, volmatroos en stuurman. Het gaat hier om een uniforme standaard, die voor alle drie de kwalificaties geldt. De vakinhoudelijke voorwaarden voor de verkrijging van deze kwalificaties onderscheiden zich bovendien vooral door de duur van de vereiste vaartijd.

De “Competentiestandaarden voor het managementniveau”

omvatten de vereiste competenties voor de schipper. Zij staan in bijlage I onder II.

Verder vindt u in bijlage I:

- de “Competentiestandaarden voor het varen op binnenwaterwegen van maritieme aard” (III),
- de “Competentiestandaarden voor het varen met behulp van radar” (IV),
- de “Competentiestandaarden voor de deskundige voor de passagiersvaart” (V) en
- de “Competentiestandaarden voor de LNG-deskundige” (VI)

4.5 Standaarden voor praktijkexamens

Kort samengevat:

Voor in totaal vier kwalificaties vereist de richtlijn een praktijkexamen. De standaarden daarvoor staan in bijlage II van de gedelegeerde richtlijn.

Voor het verkrijgen van

- het Uniekwalificatiecertificaat schipper (Uniepatent),
- de specifieke vergunning voor het varen met behulp van radar,
- het Uniekwalificatiecertificaat voor LNG-deskundige en
- het Uniekwalificatiecertificaat deskundige voor de passagiersvaart,

schrijft de richtlijn in artikel 17, derde lid, een praktijkexamen voor.

De standaarden voor deze praktijkexamens staan in bijlage II van [de gedelegeerde Richtlijn \(EU\) 2020/12](#).

Praktijkexamen schipper:

Het praktijkexamen schipper bestaat uit twee delen, een deel reisplanning en een deel uitvoering van de reis.

Het gedeelte uitvoering van de reis kan uitgevoerd worden op een schip zoals bedoeld in artikel 2 of aan een simulator die voldoet aan de standaarden voor de toelating van simulatoren, die in bijlage III staan.

Of het examen plaatsvindt aan boord van een schip of aan een simulator of dat wellicht beide mogelijkheden naar keuze bestaan, bepaalt de desbetreffende lidstaat.

Voor kandidaten die geen goedgekeurd opleidingsprogramma op operationeel niveau hebben gevolgd en waarvan de vaardigheden niet in het kader van een examen voor een administratieve autoriteit werden getoetst, is een aanvullende module voorgeschreven waarmee de competenties worden getoetst die nodig zijn om aanwijzingen te geven en de door de dekbemanning uit te voeren taken te controleren.

5 Bijlage

5.1 EU-regelingen en ES-QIN

- **Richtlijn (EU) 2017/2397**

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017L2397&from=DE>

- **Gedelegeerde Richtlijn (EU) 2020/12**

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020L0012&from=en>

- **Uitvoeringsverordening 2020/182**

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020R0182&from=EN>

- **Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/473**

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020R0473&from=EN>

- **ES-QIN 2019**

https://www.cesni.eu/wp-content/uploads/2020/03/ES-QIN_2019_nl.pdf

5.2 Nationale regelingen ter omzetting van de Richtlijn en de bijbehorende gedelegeerde rechtshandelingen

Hier vindt u de nationale rechtshandelingen ter omzetting van de richtlijn

- **Ter omzetting van de gedelegeerde Richtlijn (EU) 2017/2397**

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/NIM/?uri=CELEX%3A32017L2397>

- **Ter omzetting van de gedelegeerde Richtlijn (EU) 2020/12**

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/NIM/?uri=CELEX%3A32020L0012>

Dit zal worden aangevuld in functie van de vooruitgang die de lidstaten boeken bij de omzetting.

5.3 Goedgekeurde opleidingsprogramma's

Dit zal worden aangevuld in functie van de vooruitgang die de lidstaten boeken bij de omzetting.

5.4 Goedgekeurde opleidingsprogramma's

Dit zal worden aangevuld in functie van de vooruitgang die de lidstaten boeken bij de omzetting.

5.5 Lijst van waterwegen van maritieme aard

Dit zal worden aangevuld in functie van de vooruitgang die de lidstaten boeken bij de omzetting.

5.6 Lijst van binnenwatertrajecten met specifieke risico's

Dit zal worden aangevuld in functie van de vooruitgang die de lidstaten boeken bij de omzetting.

5.7 Lijst van derde landen zoals bedoeld in artikel 10, negende lid, waarvan de documenten overeenkomstig artikel 10, tweede en derde lid, erkend zijn

Dit zal worden aangevuld in functie van de vooruitgang die de lidstaten boeken bij de omzetting.

